

Fundacja Centrum Cyfrowe
ul. Chmielna 24/2
00-020 Warszawa
centrumcyfrowe.pl
kontakt@centrumcyfrowe.pl

Warszawa, 23 maja 2018

Stanowisko Centrum Cyfrowego dot. projektu dyrektywy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego

Na wstępie pragniemy zaznaczyć, że cieszy nas proaktywne podejście Komisji Europejskiej w kwestii udostępniania informacji sektora publicznego do ich ponownego wykorzystywania. W szczególności cieszy nas propozycja umożliwienia ponownego wykorzystywania udostępnionych elektronicznie danych naukowych będących w posiadaniu instytucji naukowo-badawczych. W naszej ocenie wciąż jednak daleko jest to realizacji celów wyznaczonych w Dyrektywie. W szczególności wciąż występują znaczne różnice w przepisach i praktykach dotyczących wykorzystania informacji sektora publicznego w różnych krajach UE. Uważamy, że należy w większym stopniu rozważyć dalszą harmonizację krajowych systemów dostępu między państwami członkowskimi oraz dalsze dostosowanie instrumentów prawnych UE w celu lepszego spełnienia celów Dyrektywy. Niestety propozycja nowelizacji dyrektywy nie jest pod tym względem wystarczająca. Poniżej znajdują się nasze uwagi dotyczące projektu dyrektywy, które zgłaszamy w odpowiedzi na konsultacje projektu dyrektywy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego ogłoszone przez Ministerstwo Cyfryzacji.

Ograniczenie ponownego wykorzystywania ze względu na przysługiwanie praw własności intelektualnej podmiotom trzecim

Największym rozczarowaniem jest dla nas brak zmian w kwestii ograniczenia ponownego wykorzystywania zasobów będących w posiadaniu instytucji kultury ze względu na przysługiwanie praw własności intelektualnej podmiotom trzecim. Jak wyjaśnialiśmy w [naszych uwagach](#) dotyczących Projektu założeń projektu ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego z dnia 7 listopada 2014 roku:

“W praktyce stosowania regulacji dotyczących ponownego wykorzystania informacji zachodzą 3 rodzaje sytuacji: (1) zasoby są przedmiotem ochrony prawami autorskimi przysługującymi osobom trzecim (2) zasoby są przedmiotem ochrony praw autorskich przysługujących podmiotom zobowiązanym oraz (3) zasoby nie korzystają z ochrony w danym przypadku (niezależnie od przyczyn takiego stanu rzeczy, np. nie stanowią utworu, nigdy nie korzystały z ochrony, wygasł czas ochrony, etc.). W ocenie Centrum Cyfrowego nie ulega żadnej wątpliwości, że tylko sytuacja opisana w punkcie (1) stanowić może podstawę do odmowy udostępnienia informacji, natomiast w sytuacji wskazanej w punkcie (2) i (3) prawa własności intelektualnej nie stanowią podstawy odmowy. W sytuacji wskazanej w punkcie (2) zastosowanie będzie miał przepis art. 3 (2) skonsolidowanego tekstu Dyrektywy, natomiast w sytuacji opisanej w punkcie (3) udostępnienie będzie zależne wyłącznie od dostępności danego zasobu (zasada ogólna wyrażona w przepisie art. 3 (1) skonsolidowanego tekstu Dyrektywy).”

Niestety w polskiej ustawie o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego niesłusznie przyjęto (w oparciu o Motyw 9 nowelizacji Dyrektywy 2013), że zasoby o których mowa w punkcie 2 nie podlegają przepisom o ponownym wykorzystywaniu. W naszej ocenie tworzy to nieuzasadnione ograniczenia ponownego wykorzystywania wielu cennych zasobów takich jak metadane opisowe, opisy bibliograficzne czy dane katalogowe.

Natomiast na poziomie europejskim taka sytuacja prowadzi do braku harmonizacji zakresu zasobów dziedzictwa kultury, które podlegają ponownemu wykorzystywaniu oraz nie sprzyja włączaniu polskich zasobów dziedzictwa kultury w międzynarodowych projektach - aplikacjach, usługach. Kwestię problemu interpretacji motywu 9 Dyrektywy poruszono także podczas spotkania z przedstawicielami krajów członkowskich w ramach ‘PSI Group’, które miało miejsce 10 września 2014 roku. W konsultowanej nowelizacji Dyrektywy Motyw 9 Dyrektywy 2013 został powtórzony w Motywie 49 Dyrektywy bez większych zmian.

Umożliwienie ponownego wykorzystywania udostępnionych elektronicznie danych naukowych będących w posiadaniu instytucji naukowo-badawczych

W pełni popieramy uwzględnienie umożliwienia ponownego wykorzystywania danych naukowych będących w posiadaniu instytucji naukowo-badawczych. Jednocześnie w naszej ocenie dane naukowe finansowane ze środków publicznych powinny być udostępniane na otwartych licencjach (takich jak Creative Commons Uznanie Autorstwa CC BY), a nawet umieszczane w światowej domenie publicznej za pomocą narzędzia takiego jak Public Domain Dedication CC0. Mając na uwadze wymogi wynikające z otwartego upowszechniania wyników badań w Internecie oraz pilotaż związany z upowszechnianiem surowych danych badawczych w ramach Programu Horyzont 2020 jest w naszej ocenie szczególnie istotne, aby te dwa reżimy uzupełniały się wzajemnie.

Otwarte licencje jako standard udostępniania informacji sektora publicznego

Motywy Dyrektywy 2013 oraz wytyczne Komisji Europejskiej z 2014 r. dotyczące zalecanych standardowych licencji, zestawów danych i pobierania opłat za ponowne wykorzystanie dokumentów kładą duży nacisk na stosowanie standardowych licencji otwartych. Dotyczy to w szczególności dokumentów, które są nadal chronione prawami własności intelektualnej, ale prawa te zostały przeniesione na instytucje zajmujące się dziedzictwem kultury. Niestety w nowelizacji Dyrektywy nie uwzględniono bezpośredniego wymogu stosowania standardowych, otwartych licencji. W naszej ocenie w nowelizacji Dyrektywy Komisja powinna włączyć rekomendacje z 2014 roku do tekstu znowelizowanej Dyrektywy.